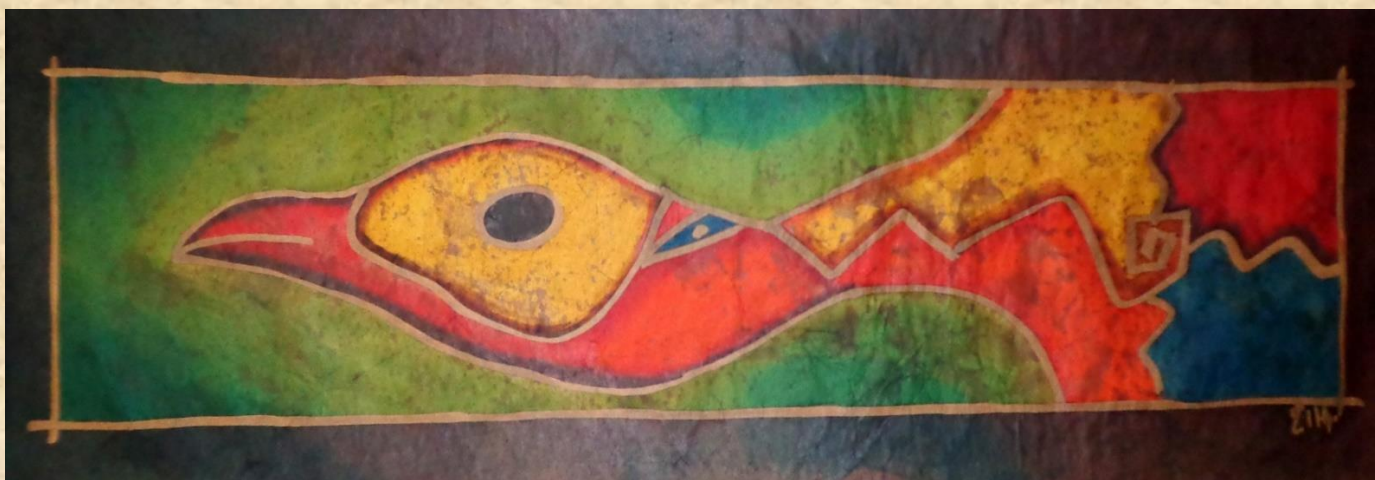

Het Havik broedseizoen 2019 in Bernheze

Painting Raptor, Mariana del Hoyo, Cusco Peru

Verslag controle rondes roofvogelinventarisatie

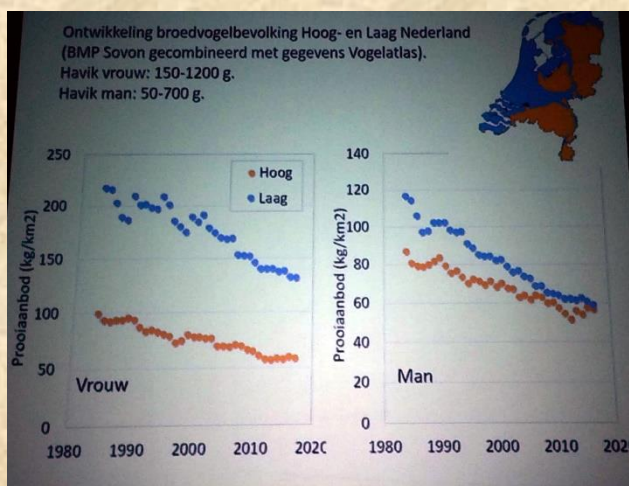
Berry Setton
Heesch 2019
Vogelwerkgroep
Oss-Uden

De lente aangebroken?

Beste roofvogelaars,

De lente lijkt aangebroken als wij op pad zijn. De temperatuur is overdag al geschikt om lekker buiten te zitten. Overal beginnen de planten te bloeien. Deze week zijn er weer een paar weerrecords gesneuveld. Zonnig weer in het voorjaar zorgt er ook voor dat de vlinders uit hun winterslaap ontwaken. Vooral citroenvlinders worden in het vroege voorjaar veel gezien. De kans dus dat je een citroenvlinder ziet. Ik zag ook een gehakkelde aurelia.

Dit jaar nog meer aandacht voor de haviksprooien, wij zijn benieuwd of hier ook de havik stand terug gaat lopen. Dit naar aanleiding van de interessante lezing van Willem van Manen "Invloed van habitat op broedsucces van haviken" tijdens de roofvogeldag in Meppel. Afname prooiaanbod voor havik vrouw en man en de gevolgen van de ontwikkeling broedvogelbevolking hoog- en laag Nederland in beeld gebracht.

Het voedselaanbod:

Van het voedselaanbod van roofvogels is slechts weinig bekend. Met de gegevens van de net uitgekomen Atlas van Sovon werd een poging gedaan om de vogelbiomassa te berekenen per atlasblok. Dat kan op zijn beurt als ondergrond worden gebruikt voor dichtheden en broedsucces van vogelende roofvogels als havik, sperwer, boomvalk en slechtvalk.

Vogels in 2018:

Een vroege start en behoorlijk goed broedsel per jaar deden de vogels een poging een tweede broedsel te

beginnen maar daar stak vermoedelijk door de aanhoudende droogte in mei- augustus een stokje voor.

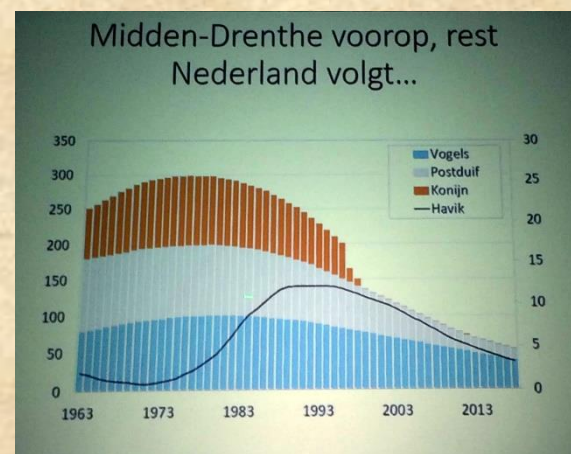
Ook extra aandacht voor het seksen van de haviksjongen.

Geslachtsverhouding onder de jongen van compleet gesekste broedsels was ruim de voordeel van mannen, zelfs hoger dan ooit vastgesteld in 1996-2018. Dat was ook het geval bij sperwer dat iets zegt over de algehele lastige omstandigheden in 2018. Bij schaarste is het verstandig de energetische minder kostbare mannen groot te brengen dan de veeleisende vrouwen, vooral op het vlak van voedselaanbod!

Leeftijd inschatten:

Hoe oud zijn onze haviken? Haviken presteren het beste als ze 4-10 jaar oud zijn. Populaties in groei dan is er nog plaats voor vestiging van nieuwe paren en eenjarige vogels- vooral vrouwtjes. Zulke plekken zijn er niet veel meer in Nederland.

De stijging van de havik populatie na het verbod van pesticide 1980-1993 maar de havik populatie is nu duidelijk aan het dalen ten gevolge van prooiaanbod 2000-2018, volgens Willem van Manen!

Onze havik gegevens in de tabel

Roofvogel inventarisatie Bernheze 2019						
bezoek datum	nest locatie	aanwezig	kwaliteit nest	soortboom	plukrest	bijzonder
Haviken						
20-2-2019	h0/Wolvenbos Loosbroek	♀ kekkerend	?	grove den		
10-2-2019	h1/de Wielen Heesch	?		nestboom weg		vertrokken
20-2-2019	h20/Rauwe Heide Nistelrode	♀ kekkerend	oke	grove den		
20-2-2019	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	?	?	lariks		
20-2-2019	h5/Klotbeek Dinther			grove den		boshut!!
26-2-2019	h5/Klotbeek Dinther	♀+M kekkerend	oke	grove den		lint gespannen
20-2-2019	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	♀ kekkerend	oke	douglasspar		
7-3-2019						
20-2-2019	h9/Heibloemsedijk Heeswijk	donsveertje nest?		grove den		buizerd actief
7-3-2019						
20-2-2019	h11/Berkt Heesch	verplaatst ?	nieuw nest?	lariks		Nieuwe Erven
7-3-2019						
10-2-2019	h12/Jonkerbos Loosbroek	♀ kekkerend	oke	grove den		
20-2-2019						
20-2-2019	h13/Wildhorst Dinther	?		grove den		
7-3-2019						
18-2-2019	h21/ Hooge Vossel Heesch	♀+M kekkerend		grove den		info Ank
20-2-2019	h24/Nistelrodesedijk Vorstenbosch	?		grove den		

Nog genoeg vraagtekens zoals jullie zien.

Tot volgende keer
Groet, Berry

De lente...mooiste tijd van het jaar.

De lente is een feestje!

Beste roofvogelaars,

Ik sukkel al een aantal maanden met mijn linker knie (tennisblessure) en ben daardoor niet zo mobiel. Fietsen gaat goed maar lopen alleen maar kleine stukjes en met stok. Dat is in deze tijd lastig als we gaan struinen door de bossen op zoek naar verloren haviken. Maar we stoppen niet, we krijgen er nog steeds zoveel energie van. Ik dacht eraan toen ik deze gedachte las.

We stoppen niet met spelen omdat we oud worden.

We worden oud omdat we stoppen met spelen.

Speenkruid in de Bleeken

Haviken:

Het is een gevoelige tijd eind maart, zeker wat betreft verstoring voor de havik. We zijn voorzichtig en korte tijd bij hun nesten. De havik vrouwtjes staan op punt van het leggen van hun eerste ei. En sommige zitten al vast op het nest, en zijn al stil. Onze eerste ruiveer is al gevonden. We worden blij van bloeiende plantjes: Speenkruid, kleine veldkers en op de Berkt bosanemoon in de slootkant, in de bosrand sleedoorn en mahoniestruik. En weer veel vogelgeluid onderweg. Een grote groep tjakkerende kramvogels trekt voorbij. De boomklevers zijn druk en ook zingende putters, vinken, veldleeuweriken en geelgorzen komen we tegen. Hieronder enkele aanvullingen bij het overzicht van onze inventarisaties dat hieronder staat.

Bosanemoon bij de Berkt

Havik Jonkerbos Loosbroek H12

Dit is een van onze eerste haviken die al zit te broeden. Al verschillende donsveertjes aan de nestrand. Veel plukresten in de buurt van het nest en de eerste ruiveer.

Havik de Berkt Heesch H11

Naar het nieuwe nest van deze havik zijn we al twee jaar op zoek. Hij heeft al op verschillende plaatsen gezeten. In 2017 werd het nest gekraakt door een nijlgans en 2018 is het uit de boom gewaaid. Sinds die tijd is het zoeken. En dan heb je eindelijk een groot nest op het oog vliegt er een buizerd vanaf!

Havik zweefvliegveld Nistelrode H3

Dan ook maar gelijk het volgende zorgenkindje pakken. In 2017 zijn hier voor het laatst twee takkelingen uitgevlogen. In 2018 is het zweefvliegveld uitgebreid ten koste van een bosstrook in de nabijheid van het nestboom. In 2018 in de ei fase gestopt. Nu nog steeds geen nieuw nest gevonden, havik ook niet meer gezien of gehoord.

Havik Hooge Vossel (Golfbaan) Heesch H21

Deze havik wordt bijgehouden door Ank van Erp. Gelukkig is het rustig, geen uitbreidingsplannen rondom de Golfbaan. Zo kreeg ik 29 maart een WhatsApp van Ank dat ze een ruiveer had gevonden. Alles goed daar met de havik.

Havik Klotbeek Dinther H5

Hier zijn twee nesten opgehoogd. Nog niet duidelijk welk er gebruikt gaat worden. Havik gehoord. Ook plukrest van takkeling gevonden. Ook een buizerd is hier actief. De afzetting van dit stukje bos door een lint is nog oké. Geen huttenbouwers meer.

Havik Wolvenbos Loosbroek H0

Het havik mannetje horen we één keer kekkeren. Het nest hoog in een grove den is moeilijk te volgen. Hier moet de stokcamera van Arno uitkomst brengen. Het vinden van een ruiveer is hier een uitdaging met al die bramen en varens.

Ruiveer havik Hooge Vorskell Heesch

Deze takkeling heeft het niet gehaald Klotbeek

Zo dit waren even wat korte aanvullingen. Tot gauw, al weer tweemaal op pad geweest in Oss, Herperduin en Maashorst. En Nieuws! We hebben weer een nieuwe vestiging van een jong havik vrouwtje in Oss!

Groet,
Berry

Havik-vrouwtje Hooge Vorskell, Heesch

Foto: Jan van Wanrooij

Overzicht onderzoeksgebieden in Bernheze

Roofvogel inventarisatie Bernheze 2019						
bezoek datum	nest locatie	aanwezig	kwaliteit nest	soortboom	plukrest	bijzonder
Haviken						
20-2-2019	h0/Wolvenbos Loosbroek	♀ kekkerend	?	grove den		
29-3-2019		M kekkerend	opgehoogd/dons/eieren		geen!	buizerd actief
10-2-2019	h1/de Wielen Heesch	?		nestboom weg		vertrokken
20-2-2019	h20/Rauwe Heide Nistelrode	♀ kekkerend	oke	grove den		
28-3-2019		♀ kekkerend	opgehoogd		2xhd/duif	
20-2-2019	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	?	?	lariks	geen	
28-3-2019		?			geen	vertrokken?
20-2-2019	h5/Klotbeek Dinther			grove den		boshut!!
26-2-2019		♀+M kekkerend	oke			lint gespannen
28-3-2019			2 nesten opgehoogd		takkeling 2018	buizerd actief
20-2-2019	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	♀ kekkerend	oke	douglasspar		
7-3-2019						
29-3-2019		♀ gezien	opgehoogd		geen	stille dame
20-2-2019	h9/Heibloemsedijk Heeswijk	?	donsveertje nest?	grove den		buizerd actief
7-3-2019		?				
29-3-2019		?	opgehoogd wegkant		geen	groene takken
20-2-2019	h11/Berkt Heesch	verplaatst ?	nieuw nest?	lariks	duif	Nieuwe Erven
7-3-2019		?				buizerd actief
29-3-2019		?	mogelijk nieuw nest	abeel		nog bezoeken
10-2-2019	h12/Jonkerbos Loosbroek	♀ kekkerend	oke	grove den	duif	
20-2-2019						
28-3-2019			opgehoogd/dons/eieren		ekster/hd/zw.k	ruiveer AP6
20-2-2019	h13/Wildhorst Dinther	?		grove den		
7-3-2019		?				buizerd actief
29-3-2019		?	opgehoogd		geen	groene takken
18-2-2019	h21/ Hooge Vossel Heesch	♀+M kekkerend		grove den		info Ank
29-3-2019		♀ kekkerend	opgehoogd/eieren		?	ruiveer HP2
20-2-2019	h24/Nistelrodesedijk Vorstenbosch	?		grove den		
28-3-2019		♀ kekkerend	opgehoogd /ei		geen	vliegt van nest

Donskragen rond de nesten en benieuwd wat de inhoud is.

Beste roofvogelaars,

De meidoorn is op veel plaatsen uitgebloeid maar de Amerikaanse vogelkers begint in bloei te komen in de bosranden. De gekraagde roodstaart hoor je nu op veel plaatsen roepen en de grasmus zingt.

Tijdens mijn verblijf in Spanje heeft Paul de controle rondes gedaan. Wij waren in blijde verwachting van ons tweede kleinkind van onze dochter die in Spanje woont. We waren er ruim van te voren en na de bevalling, om als kraamhulp haar te steunen. Wat hebben we genoten van die mooie tijd in Spanje. Hiernaast een recente foto van onze kleinkinderen.

Matilde 2,5 jaar met zusje
Annabel 2,5 week oud

Weer op pad:

Er zijn op dit moment veel rupsen die eten jonge bladeren van met name eik op, zodat sommige bossen er heel kaal uitzien. Het gaat met name om rupsen van de kleine en de grote wintervlinder, maar ook de eikenbladroller en de kleine voorjaarsspanner zijn volop aanwezig, zo lees ik op de site van de vlinderstichting. In principe kunnen eiken en andere loofbomen goed tegen kaalvraat. Omdat de vraat vroeg in het jaar plaatsvindt, lopen de bomen hetzelfde jaar nog uit en kunnen dan weer energie bijspijkeren. Alleen wanneer eiken jaren achtereen worden kaalgevreten, kunnen ze verzwakken en gevoelig worden voor aantastingen van bijvoorbeeld de eikenprachtkever. Bij het vormen van de bladeren gebruiken de bomen veel water maar het grondwaterpeil staat zoals we weten erg laag door de droge zomers. Wij zien steeds meer dode eiken staan in de bossen. Maar ook de sperwerbosjes van dennen zien er niet voorjaarsfris uit. Natuurlijk hoor je de mezen niet klagen. Nico Ettema brengt de droogte via een krantenartikel onder de aandacht. **-Droogte raakt Maashorst hard en drukt wijst weg-**. Hopelijk treffen de waterschappen effectieve maatregelen en komen er afspraken met boeren over o.a. het oppompen van grondwater en sproeien. Wij zien gelukkig ook volle sloten onderweg.

Kaalgevreten eiken

Haviken:

De waarnemingen van Paul heb ik opgenomen in het overzicht. Hieronder nog enkele bijzondere aanvullingen. Ook zijn we weer 15 mei samen op pad geweest met prachtig zonnig weer maar wel met een koude N-O wind.

Havik h13 Wildhorst Dinther

Het was nog steeds onzeker of na het mislukte broedsel van vorig jaar, de havik het hier opnieuw ging proberen. Maar op de controle dag 16-4 ziet Paul de staart van de havik over de nestrand steken. Ook een donsje aan de rand van het nest verradt dat er hier gebroed wordt.

Havik h24 Nistelrodesedijk Vorstenbosch

Hier nog steeds onzekerheid, er vliegt zelfs een buizerd bij het haviksnest.

Torenavalk Binnenweg Heesch

Het vrouwtje zit te broeden in de nestkast.

Torenavalk Bleeken Loosbroek

Wij hebben het vrouwtje door de telescoop in de nestkast broedend gezien.

Dode das Grauwe Heide

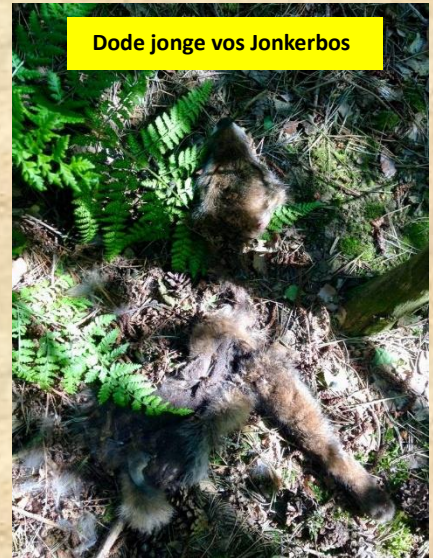
Havik h20 Grauwe Heide Nistelrode

Hier is de havik verhuisd naar een ander al bestaand nest, ze heeft de keuze uit drie goed uitzijnde nesten. Paul vindt een ruiveer en hoorde haar op deze plek kekkeren. Als we er later samen rondlopen(15-5) vinden we een dode das in een holpijp. En op nieuw een ruiveer en plukresten van houtduif. Er liggen resten van eierschaal van de havik onder het nest. Hopelijk is dat van een net uitgekomen jong.

Havik h12 Jonkerbos Loosbroek

Havikpaar aanwezig in de lucht belaagd door de kraaien.

Hier vinden we naast plukresten van duif van de havik een dode jonge vos bij een vossenhol.

Dode jonge vos Jonkerbos

Poep spetters Hooge Vossel

Havik h21 Hooge Vossel Heesch

Deze havik heeft al grotere jongen, een echte duivenjager. Op veel plekken resten van houtduif.

Boomvalk Ruitersweg-Oost Heesch

Van Ank verneem ik dat de boomvalk weer aanwezig is bij de Ruitersweg. Ze zag de boomvalk drie weken geleden in de buurt van het kunstnest.

Plukrest houtduif Hooge Vossel

Dit waren de resultaten van de controle rondes van de Gemeente Bernheze.

We hopen volgende keer met de stok camera de nest inhoud in beeld te krijgen.

Hopelijk kan Arno de camera op tijd repareren.

Er volgt nog een verslag van de controles in Oss, Herperduin en Maashorst.

Ruiveren gevonden door Paul, Grauwe Heide

Groet,
Berry

Roofvogel inventarisatie Bernheze 2019

bezoek datum	nest locatie	aanwezig	kwaliteit nest	soortboom	plukrest	bijzonder
Haviken						
20-2-2019	h0/Wolvenbos Loosbroek	♀ kekkerend	?	grove den		
29-3-2019		M kekkerend	opgehoogd/dons/eieren		geen!	buizerd actief
26-4-2019	Paul	♀ kekkerend	Een donsje!		geen!	
15-5-2019		♀ gezien bij nest	Poepjes onder nest!		geen!	Jongen
10-2-2019	h1/de Wielen Heesch	?		nestboom weg		vertrokken
20-2-2019	h20/Rauwe Heide Nistelrode	♀ kekkerend	oke	grove den		
28-3-2019		♀ kekkerend	opgehoogd		2xhd/duif	
26-4-2019	Paul	♀ kekkerend	verhuisd nest fietspad			
15-5-2019			dons		2x HD	dode das
20-2-2019	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	?	?	lariks	geen	
28-3-2019		?	gehele bos doorlopen		geen	vertrokken?
20-2-2019	h5/Klotbeek Dinther			grove den		boshut!!
26-2-2019		♀+M kekkerend	oke			lint gespannen
28-3-2019			2 nesten opgehoogd		takkeling 2018	buizerd actief
26-4-2019	Paul	♀ vliegt van nest	dons			
15-5-2019		Man gezien	donsje		duif	ruiveer
20-2-2019	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	♀ kekkerend	oke	douglasspar		
7-3-2019						
29-3-2019		♀ gezien	opgehoogd		geen	stille dame
26-4-2019	Paul	broedend/dons				
15-5-2019		♀ gezien	met prooi		duif	
20-2-2019	h9/Heibloemsedijk Heeswijk	?	donsveertje nest?	grove den		buizerd actief
7-3-2019		?				
29-3-2019		?	opgehoogd wegkant		geen	groene takken
16-4-2019	niets gevonden					
20-2-2019	h11/Berkt Heesch	verplaatst ?	nieuw nest?	lariks	duif	Nieuwe Erven
7-3-2019		?				buizerd actief
29-3-2019		?	mogelijk nieuw nest	abeel		
10-2-2019	h12/Jonkerbos Loosbroek	♀ kekkerend	oke	grove den	duif	
20-2-2019						
28-3-2019			opgehoogd/dons/eieren		ekster/hd/zw.k	ruiveer AP6
20-2-2019	h13/Wildhorst Dinther	?		grove den		
7-3-2019		?				buizerd actief
29-3-2019		?	opgehoogd		geen	groene takken
16-4-2019	Paul	staart over nest	een donsje		geen	
15-5-2019		broedend	dons		geen	3 ruiveren
18-2-2019	h21/ Hooge Vorssel Heesch	♀+M kekkerend		grove den		info Ank
29-3-2019		♀ kekkerend	opgehoogd/eieren		?	ruiveer HP2
18-4-2019	info Ank	broedend	naar ander nest bij P			
15-5-2019		jongen			duif + 3x HD	poepcirkel
20-2-2019	h24/Nistelrodesedijk Vorstenbosch	?		grove den		
28-3-2019		♀ kekkerend	opgehoogd /ei		geen	vliegt van nest
16-4-2019	Paul	?				buizerd bij nest?
15-5-2019	geen bijzonderheden!	?				
21-3-2019	Torenvalk Meerweg Heesch		op de nestkast			info Eric
23-3-2019	Torenvalk Bleeken Loosbroek		Nijlgans zit in de kast			info Eric
2-4-2019	Torenvalk Binnenweg Heesch		op de nestkast			info Cees
5-4-2019		paring				info Cees
15-5-2019		broedend				

Kijken in de haviksnesten

Beste roofvogelaars,

We zijn al weer een aantal keren op pad geweest. Een kort verslag van deze tochten. De maanden mei en juni zijn drukke maanden en we zijn bijna dagelijks in de bossen. Zo waren we dit jaar iets eerder met de stokcamera om een goed beeld te krijgen van het aantal jongen en eventueel nog niet uitgekomen eieren. Allereerst nog veel dank aan Arno van Eggelen die nog snel een onverwachtse reparatie/bestelling moest uitvoeren voor dat we op pad konden. Maar het is gelukt!!! Hieronder de beelden van de vierlingen op de nesten.

De haviken zijn later met de eileg begonnen is ons idee. Dit zagen we ook terug op de nest opnames, de meeste nog amper een dag of 20 oud. Het voorjaarsweer was goed maar aan de koude kant. Er is een redelijke correlatie tussen eileg en maartse temperaturen. Opvallend was ook de mindere hoeveelheid dons aan de nestranden. We vinden in deze tijd nog steeds ruiveren, hand- of armpennen. Het aantal plukplaatsen van de aangevoerde prooi is per territorium heel verschillend. Bij sommige vinden wij deze plukplekken geheel niet. Dit zal, als het vrouwtje gaat mee jagen, wel veranderen, het zijn dan meer grotere prooien, denk aan duif of kraaiachtige. Hieronder een schema met de ei legdatums en het aantal jongen per havik territorium. Ook nog enkele foto's van de nest-jongen en extra informatie.

Wij hadden 8 haviksnesten om te bezoeken met de stokcamera. Het haviksnest in Vorstenbosch moeten we nog bezoeken. In ons onderzoeksgebied in Oss, Herperduin en Maashorst-Noord waren het er ook nog eens 7 haviksnesten. Deze liggen moeilijker te bereiken met de auto en moet er lange stukken gelopen worden met het camera materiaal. Zeer vermoeiend. De resultaten van Oss in het volgende verslag.

Havik h0 Wolvenbos Loosbroek

Dit nest in een grove den zit op 19 meter hoogte, een hele kunst om met de stoklengte (18 meter) toch in het nest te kijken. Met een keukentrapje en uitgestrekte armen is dit toch gelukt. Dat gebeuren zou een mooie actie foto zijn geweest!

Havik h5 Klotbeek Heeswijk-Dinther

Onze eerste van die dag. Op nog geen dertig meter van het haviksnest zit ook al jaren een buizerd. Om geen tijd te verliezen hebben we niet in dat nest gekeken, haviken gaan voor. Het is moeilijk inschatten hoeveel tijd je bezig bent per nest, en we hebben maar één dag!

Havik h13 Wildhorst Heeswijk-Dinther

In het nest twee kleine jongen(1 à 2dg) van enkele dagen oud. Ook één ei dat nog niet is uitgekomen.

Havik h15 Verlengde Rukven Heeswijk

Ons derde nest op de route. Hier valt de camera steeds uit voor we het nest bereikt hebben. O jee, gelukkig kunnen we het ter plekke oplossen met een nieuwe camera batterij. Het bekijken van de resterende nesten verliep verder goed.

Roofvogel inventarisatie met camera Bernheze 2019							
bezoek datum	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal eieren	aantal jongen	leeftijd jongen	nesthoogte (m)	soortboom
Haviken							
27-5-2019	Wolvenbos Loosbroek	2-apr	3 stuks	3 stuks	15 dagen(N4)	19 mtr	grove den
	de Wielen Heesch	nestboom weg					
27-5-2019	Rauwe Heide Nistelrode	2-apr	4 stuks	4 stuks	15 dagen(N4)	9 mtr	grove den
	Zweefvliegveld Nistelrode	niet gevonden				19 mtr	lariks
27-5-2019	Klotbeek Dinther	30-mrt	4 stuks	4 stuks	20 dagen(N5)	13 mtr	grove den
	Heibloemsedijk Heeswijk	niet gevonden				9 mtr	grove den
27-5-2019	Berk Heesch	niet gevonden					
27-5-2019	Jonkerbos Loosbroek	30-mrt	4 stuks	4 stuks	20 dagen(N5)	11 mtr	grove den
27-5-2019	Wildhorst Dinther	15-apr	3 stuks	2 stuks+ei	2 dagen(N2)	12 mtr	grove den
27-5-2019	Hooge Vorssel Heesch	30-mrt	4 stuks	4 stuks	20 dagen(N5)	13 mtr	grove den
27-5-2019	verlengde Rukven Heeswijk	8-apr	4 stuks	4 stuks	8 dagen(N3)	13 mtr	grove den
27-5-2019	Nistelrodesedijk Vorstenbosch	nog bezoeken				12 mtr	grove den
N3 = Jongen met ogen open		N4 = Slagpennen in pin		N5 = Slagpennen uit bloedspoor komend			
Buizerd							
15-5-2019	Klotbeek Dinther	broedend				9 mtr	grove den
15-5-2019	Wolvenbos Loosbroek	broedend				9 mtr	grove den
	Grote Heide 8 Nistelrode	broedend				9 mtr	grove den
Sperwer							
25-5-2019	Paalgraven Heesch	broedend				6 mtr	grove den
25-5-2019	Bosweg Heeswijk-Dinther	broedend				6 mtr	grove den
Torenvalk							
22-5-2019	van Krieken Loosbroek		6 stuks	6 stuks		6 mtr	nestkast
	De Bleeken loosbroek	broedend				11 mtr	nestkast
15-5-2019	Heuvelstraat Heesch	broedend				6 mtr	nestkast
	Achterstraat Nistelrode					6 mtr	nestkast
	Meerstraat Heesch					6 mtr	nestkast
Boomvalk							
10-5-2019	Ruitersweg Oost Heesch	gezien	?				
	nog verder uitwerken!						

Opvallend veel vierlingen in de havik nesten!

Groet,
Berry

Geurende linde bomen en gierende zwaluwen

“ze groeien as kol”

Beste roofvogelaars,

In deze tijd vliegen veel jonge vogels uit hun nestkasten of vanaf hun nesten. Zo ook onze haviken. Er zit nogal wat verschil in legdatums van eieren in ons onderzoeksgebied Bernheze. Dus ook verschil met het uitvliegen. Op veel plaatsen zitten takkelingen nog op nestrand of op naaste takken van de nestboom. Van sommige haviksnesten hebben nog opnames gemaakt. Maar bij andere waren de jongen al uitgevlogen of te groot. We willen dan niet verstorend werken met de

camera. Ook zijn we speciaal op pad gegaan voor bij ons bekende sperwers en torenvalken. Helaas is nog geen boomvalk nest ontdekt. Een maand geleden heeft Ank van Erp een boomvalk gezien in Ruitersweg in Heesch. We blijven zoeken. Dit geldt ook voor de wespendif, altijd een moeilijke soort. Er zijn verschillende wespendifeën op de foto gezet. Zo ook vanuit de fotohut op Herperduin een prachtig adult wespendif mannetje. Dus ze zijn er!

Foto van Teun van Kessel

Telpost Maashorst 7 mei

Uitvliegen is niet zonder gevaren verkeersslagoffers
2 kauwtjes in Loosbroek

Haviken

We hebben alle territoriums in Bernheze weer bezocht. In het schema zijn de resultaten verwerkt. Prooiresten worden genoteerd en nog steeds gaan de ruiveren mee naar huis. Op de foto's hieronder zijn de leeftijdsverschillen goed te zien. De vier jongen recht zijn tien dagen ouder dan die van de linker foto. De slagpennen zijn geheel volgroeid. Links de twee donsjongen waarbij de slagpennen net uit bloedspool komen. Ze groeien dus wel hard(ze groeien as kol) in tien dagen. De rechtse takkelingen vliegen over een week rond het nest. Op veel plaatsen hebben de jongen haviken het nest verlaten.

4 takkelingen(32 dg) havik
Verlengende Rukven H-Dinther

2 jongen(22dg) havik
Wildhorst H-Dinther

Sperwers

Ook bij de sperwers zien we grote leeftijdsverschillen. De sperwer bij het zweefvliegveld in Nistelrode zit nog op het nest. Maar de vijf sperwerjongen bij Paalgraven in Heesch zitten al als takkelingen rond het nest. Dit zijn de oudste in ons gebied. In het nest van de sperwer bij de Bosweg liggen nog kleintjes van enkele dagen oud, zelfs nog één ei.

Typische plukplek voor de Sperwer, Bosweg Dinther

3 jongen en ei sperwer

Torenavalken

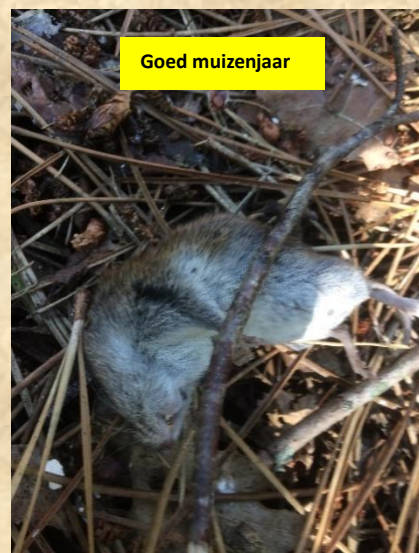
De meeste torenvalken, die wij volgen, broeden in nestkasten. Wij hebben de indruk dat het een goed muizen jaar is. Toch maar één plaats waar zes jongen torenvalken zijn uitgevlogen. Ook bij de uilen (steenuil en kerkuil) in Bernheze zien we goede broedresultaten. Ik was een dag mee op pad met de uilenwerkgroep Bernheze. Een geweldige dag met leuke contacten.

4 jongen(28dg) torenvalken net voor het uitvliegen Heuvelstraat Heesch

3 jongen(20dg) Torenavalken Meerstraat Heesch

Goed muizenjaar

Voor verdere resultaten zie schema hieronder.

Het digitaal invoeren van de Sovon nestkaarten kan gaan beginnen! Alleen hoop ik dat het wel wat minder warm wordt.

Hieronder het overzicht.

Roofvogel inventarisatie met camera Bernheze 2019							
bezoek datum	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal eieren	aantal jongen	leeftijd jongen	nesthoogte (m)	soortboom
Haviken							
27-5-2019	Wolvenbos Loosbroek	2-apr	3 stuks	3 stuks	15 dagen(N4)	19 mtr	grove den
17-6-2019	Wolvenbos Loosbroek	uitgevlogen		3 stuks	40 dagen(N9)		
	de Wielen Heesch	nestboom weg					
27-5-2019	Rauwe Heide Nistelrode	4-apr	4 stuks	4 stuks	10 dagen(N3)	9 mtr	grove den
17-6-2019	Rauwe Heide Nistelrode	op de nstrand		4 stuks	38 dagen(N7)		
	Zweefvliegveld Nistelrode	niet gevonden				19 mtr	lariks
27-5-2019	Klotbeek Dinther	30-mrt	4 stuks	4 stuks	20 dagen(N5)	13 mtr	grove den
17-6-2019	Klotbeek Dinther	uitgevlogen		3 stuks	40 dagen(N9)		
	Heibloemsedijk Heeswijk	niet gevonden				9 mtr	grove den
27-5-2019	Berk Heesch	niet gevonden					
27-5-2019	Jonkerbos Loosbroek	30-mrt	4 stuks	4 stuks	20 dagen(N5)	11 mtr	grove den
17-6-2019	Jonkerbos Loosbroek	uitgevlogen		4 stuks	40 dagen(N9)		
27-5-2019	Wildhorst Dinther	15-apr	3 stuks	2 stuks+ei	2 dagen(N2)	12 mtr	grove den
17-6-2019	Wildhorst Dinther	in het nest		2 stuks	22 dagen (N5)		
27-5-2019	Hooge Vossel Heesch	30-mrt	4 stuks	4 stuks	20 dagen(N5)	13 mtr	grove den
17-6-2019	Hooge Vossel Heesch	uitgevlogen		4 stuks	40 dagen(N9)		
27-5-2019	verlengde Rukven Heeswijk	8-apr	4 stuks	4 stuks	8 dagen(N3)	13 mtr	grove den
17-6-2019	verlengde Rukven Heeswijk	op de nstrand		4 stuks	38 dagen(N6)		
27-5-2019	Nistelrodesedijk Vorstenbosch	niet gevonden				12 mtr	grove den
N3 = Jongen met ogen open		N4 = Slagpennen in pin		N5 = Slagpennen uit bloedspoel komend		N7= klaar om uit te vliegen	
Buizerd							
15-5-2019	Klotbeek Dinther	broedend				9 mtr	grove den
17-6-2019	Klotbeek Dinther	10-apr		1 stuks	30 dagen(N6)		
15-5-2019	BrabantWater Loosbroek	niet gevonden				9 mtr	grove den
17-6-2019	BrabantWater Loosbroek	leeg nest					
15-5-2019	Grote Heide 8 Nistelrode	broedend	?	?	nog onbekend	9 mtr	grove den
17-6-2019	Nistelrodezeweg Dinther	2-apr	2 stuks	2 stuks	38 dagen(N6)	9 mtr	grove den
Sperwer							
17-6-2019	Paalgraven Heesch	jongen	5 stuks	5 stuks	20 dagen(N5)	6 mtr	grove den
11-6-2019	Bosweg Heeswijk-Dinther	jongen	4 stuks	3 jongen	5 dagen	6 mtr	grove den
17-6-2019	Zweefvliegveld Nistelrode	broeden	?	?		6 mtr	grove den
Torenvalk							
22-5-2019	van Krieken Loosbroek	uitgevlogen	6 stuks	6 stuks		6 mtr	nestkast
22-5-2019	De Bleeken loosbroek	jongen	?	?	nog kijken	11 mtr	nestkast
11-6-2019	Heuvelstraat Heesch	uitgevlogen	?	4 stuks		6 mtr	nestkast
11-6-2019	Rukven van Daal Loosbroek	jongen		4 stuks	info Jos v Empel		vrij broedgeval
22-5-2019	Achterstraat Nistelrode	nog informeren	?	?		6 mtr	nestkast
11-6-2019	Meerstraat Heesch	jongen	?	3 stuks		6 mtr	nestkast
Boomvalk							
10-5-2019	Ruitersweg Oost Heesch	gezien		?			
	nog verder uitwerken!						

Het verslag van onze controle bezoeken in het onderzoeksgebied Oss, Herperduin en Maashorst-Noord volgt nog.

Groet, Berry

Broedgeval Boomvalk mast 45 polder Oss

Foto Otto Kwak